

dagen gennemført; men i 1913—14 var Arbejdsdagen ikke 8 Timer, men $9\frac{1}{3}$ Time; saa hvis vi vil tage Sammenligningsgrundlaget paa Indtægten pr. Dag, er Forholdet det for Skotøjsarbejdernes Vedkommende, at de nu tjener i 8 Timer ca. 130 pCt. mere, end de gjorde i $9\frac{1}{3}$ Time i 1914. For Provinsens Vedkommende er Arbejdslønnen noget lavere, for Mænds Vedkommende 130 og for Kvinder 69 Ø. Sammenligner vi nu med Lande, som paafører os stærk Konkurrence paa dette Omraade, og da i Særdeleshed Tyskland, hvorfra den største Import kommer her til Landet, er Forholdet det, at Gennemsnitslønnen i Tyskland anslaaes til nu i 1927 at ligge lidt over 1 Mark pr. Time, altsaa knap 1 Kr. Timen, medens man her i Danmark er oppe paa en Fortjeneste af 155 Ø., i Provinsen 130 Ø. Tager vi et Land som Holland — begge disse Lande er jo Guldlande —, kan Ugelønnen for en første Klasses Arbejder i Holland variere fra 28 til 30 Gylden i Byerne — paa Landet er Lønnen noget lavere —, det vil med andre Ord sige, at Timelønnen der bliver knap 1 Kr., idet man regner med, at 30 Gylden er lig 45 Kr. For 48 Timer bliver det knap 1 Kr. pr. Time, og det er de højeste Lønninger, der betales i Holland. I Sverige er Timelønnen for Mænd 121 Ø., for Kvinder 79 Ø. Der ligger Lønningerne altsaa ogsaa betydeligt lavere end hos os for Skotøjets Vedkommende. For Svejts' Vedkommende i 1925 — jeg har ikke Opgivelserne for 1926, men Lønningerne var neppe højere i 1926 end i 1925 — angives Dagsfortjenesten for Mænd til 10 frcs. 78 centimes, det bliver med 8 Timers Arbejdsdag ca. 1 frc. 35 centimes, eller ca. 1 dansk Krone. Med andre Ord, ogsaa der ligger Arbejdslønnen meget lavere. Der er eet Land, som tilsyneladende har eller har haft en højere Arbejdsløn end vi, det er Norge. For tredje Kvartal i 1926 var den gennemsnitlige Fortjeneste for Mænd i Norge 1 Kr. 69 Ø. og for Kvinder 1 Kr. 01 Ø., men nu er der efter en Konflikt afsluttet en Overenskomst, hvorved de nævnte Lønsatser nedsættes med 15 pCt., saa ogsaa for Norges Vedkommende er Skotøjsarbejdernes Lønninger nu væsentlig lavere end i Danmark.

Det er selvsagt, at med disse Lønninger, der ligger betydeligt over de konkurrerende Udlandes, kan der ikke skabes gode Konkurrencevilkkaar. Det er aldeles ikke saadan, at man ikke ønsker eller under Skotøjsarbejderne saa god en Løn som paa nogen Maade muligt. Hvis deres Arbejdspræstation var saaledes, at Prisen pr. Produktionsenhed ikke var større her i Landet end i det

konkurrerende Udland, maatte vi ønske, at vorø Arbejdere kunde præstere Arbejde, hvorved de kunde have en betydeligt højere Løn, end de har. Men hvis Prisen pr. Produktionsenhed her i Landet paa Grund af Arbejdslønnens, Handelsomkostningernes og andre Produktionsomkostningers Højde kommer til at ligge højere end i omgivende Guldlande, med hvilke vi først og fremmest skal kunne optage Konkurrencen, er det selvsagt, at den danske Industris Stilling ikke er god. Men saa er det paa den anden Side ogsaa denne Industris første og fremmeste Pligt at søge at indrette sig paa samme konkurrencemæssige Fod som de Lande, med hvilke den skal optage Konkurrencen.

Nu er Virksomhederne herhjemme, skønt de faktisk ikke kan bære saa høje Lønninger, hvis jeg ikke husker fejl, endda for ikke saa lang Tid siden gaaet til en Forlængelse af Overenskomsterne om de nuværende Lønninger ca. 2 Aar ud i Fremtiden. Jeg tillader mig at spørge: Er det forsvarlig Driftsøkonomi? Naar de frie, ubeskyttede Erhverv søger at indrette sig efter de ved Deflationen skabte Forhold, burde det ligge ligefor, at de beskyttede Erhverv gjorde det samme, og at de gjorde det, inden de kom til Lovgivningsmagten om at faa yderligere Beskyttelse.

Hvordan ligger nu Forholdene indenfor Skotøjsindustrien produktionsmæssigt set? Hvordan er de i Forhold til andre Industrier af denne Art? Er de saaledes, at de i særlig Grad har Grund til at kræve Særforanstaltninger? Hvis man undersøger Produktionsstatistikken for Aaret 1925 — Produktionsstatistikken for 1926 er, saa vidt mig bekendt, ikke kommet endnu —, viser det sig, at den danske Skotøjsproduktion for dette Aar fordelte sig paa 112 Fabrikker. De 8 største Fabrikker fremstillede Halvdelen af den samlede Produktion, Halvdelen af Fabrikkerne fabrikerede udelukkende det almindelige, gennemsyede, randsyede eller pløkkede Læderfodtøj, Raagummifodtøj lavedes væsentlig i store Fabrikker for almindeligt Læderfodtøj, medens de øvrige Artikler, saasom vendt Fodtøj, Slippers, klæbet Fodtøj og Lærredsfodtøj hovedsagelig lavedes paa Specialfabrikker. Tilsammen beskæftigede disse 112 Fabrikker i 1925 ca. 2 800 Arbejdere. Hvis man nu vil drage en Sammenligning mellem Forholdene i 1913, 1925 og 1926, det Aar, der ligger os nærmest, vil man se, at Arbejderantallet i 1913 paa de daværende Fabrikker var 2 900. I 1925 var Antallet paa de omtalte 112 Fabrikker 2 800. For 1926 er Produktionsstatistikken, som jeg